

گزارش

چرا نمایندگان با تصویب طرح علنی شدن رای‌شان مخالفند؟

توس‌آرزو شدن آرا

«سرانجام نمایندگان «طرح شفافیت رای» را نپذیرفتند

شفافیت آرای نمایندگان یکی از شاخص‌های اطلاعاتی است که در بسیاری از کشورهای دنیا وجود دارد. این طرح در کشور ما نیز با تلاش عده‌ای از نمایندگان مطرح شده و طرح جدید آن در ابتدای فعالیت مجلس یازدهم اعلام وصول شده است. حسینعلی حاجی دلیگانی که همراه محمدجواد فتحی یکی از دو پیگیران اصلی این طرح است، درباره اهمیت آن گفته بود: «یکی از بهترین معیارهای ارزیابی مردم از نمایندگان خود در مجلس این است که مردم بدانند نمایندگان آن‌ها در خصوص طرح‌ها و لوایح چه نظراتی داشته‌اند و این می‌تواند برای کشور مفید باشد.» اما این طرح باوجود حساسیت افکار عمومی نسبت به فرجام آن و برخلاف حمایت ظاهری اکثریت بالایی از نمایندگان، پس از حدود ۲۲ ماه هنوز به مرحله تصویب در صحن نرسیده و با انتقال به پستو، خاک می‌خورد. خبر آنلاین نوشت: به گفته حسین‌زاده‌جعفرینی رئیس کمیسیون آیین‌نامه داخلی مجلس، «این طرح تاکنون دوبار به صحن آمده، در نسخه اول دامنه شفافیت خیلی بازتر و وسیع‌تر دیده شده بود و شفافیت بیشتری مدنظر بود. مخالفین به کمیسیون آمدند و دغدغه‌های خود را مطرح کردند، پس از آن نتیجه این شد که کمیسیون نسبت به طرح قبلی یک مقدار دست باغی‌تر را بگیرد. نسخه‌ای که اکنون در نوبت طرح در صحن، قرار دارد، آن دغدغه‌ها را برطرف کرده اما به همان میزان از شفافیت هم کاسته شده است.» یکشنبه گذشته نیز جمعی از نمایندگان مجلس در نامه‌ای به رئیس مجلس ضمن تاکید بر ضرورت تسریع در روند تصویب علنی طرح شفافیت آرای نمایندگان، خواستار اجرای اولطبیانه مفاد طرح درباره خودشان و هیات رئیسه مجلس شدند. اکنون ۶۶ نماینده مجلس داوطلب شده‌اند که شفافیت درباره آرای‌شان در رای‌گیری‌های پارلمان اعمال شود و انضای خود را پای طرح گذاشته‌اند، رقمی که نسبت به مجموع نمایندگان چهارستان، چندان بالا محسوب نمی‌شود و البته خبرها از افزایش تدریجی تعداد امضاها حکایت دارند. محمد حسن آصفری، از امضاکنندگان نامه با اشاره به اینکه مزیت‌های تصویب و اجرای طرح شفافیت آرای نمایندگان، بسیار بیشتر از معایب احتمالی آن است،افزود:مجلس می‌تواند از طریق پیشقدم شدن در تصویب و اجرای شفافیت، این رویکرد را به سایر قوا نیز تعمیم دهد.وی مشخص شدن وضعیت حضور و غیاب نمایندگان در کمیسیون‌ها و نیز تعداد آرا و میزان مشارکت آنان در رای‌گیری‌ها را از دیگر مزیت‌های اجرای این طرح برشمرد.

«**ضرورت تعمیم شفافیت مجلس به سایر قوا**

این نماینده مجلس با اشاره به اینکه ما باید در همه حوزه‌ها نه فقط در مجلس، شفافیت داشته باشیم، می‌گوید: مجلس باید از خودش شروع کند تا بتواند این شفافیت را به همه وزارتخانه‌ها، قوه قضائیه، شوراها عالی و... تعمیم دهد. وی با یادآوری اینکه ما در کشور ۱۰۵ شورای عالی (مردم) یادآور می‌شود: هیچ‌کسی (مردم) از نقطه نظرات این شورا‌ها خبر ندارد و نمی‌داند چه چیزهایی در این شوراها تصویب می‌شود، در حالی که بعضی از این مصوبات شوراها، می‌تواند منبع رانت اطلاعات نامعادل برای برخی از گروه‌ها باشد. بنابراین، لزومی ندارد اطلاعات مرتبط با تصمیم و مصوبات آنها محرمانه باشد، بلکه باید با اطلاع‌رسانی عادی شوند، مگر اینکه موضوعی بکلی سری و خیلی محرمانه داشته باشد که افشای آن، امنیت کشور را به مخاطره اندازد.

«**مخالفان چه می‌گویند؟**

نایب‌رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها از دفاعان جدی این طرح شفافیت است، اما به دلیل اینکه کمتر نماینده مخالف طرح حاضر به اعلام رسانه‌ای دلایل مخالفتش است، در بخش دیگری از گفت‌وگو از که ارتباط خوبی با نمایندگان منتقد طرح و به استدلال‌های آن اشراف دارد، انگیزه‌های مخالفت نمایندگان با طرح شفافیت را نیز جویا می‌شویم، او نیز به «دغدغه‌های جدی» آنان تاکید می‌کند. وی در توضیح این دغدغه می‌گوید: برخی نمایندگان نگرانند تا پیامدهای رای موافق یا مخالف آنان در مجلس، برایشان دردسر ساز شود. مثلاً، به طرح و لایحه‌ای که برای دولت بار مالی زیادی دارد، رای بدهند و آن طرح به دلیل همان بار مالی بالا، اجرائی و عملیاتی نشود و آنگاه از سوی برخی گروه‌ها و اقشار تحت فشار و زیر ضرب انتقاد قرار گیرد. آصفری، می‌افزاید: اکنون و در شرایط دشوار تنگناهای معیشتی، همه مطالبه افزایش حقوق قابل ملاحظه و حتی جهش دریافتی دارند نماینده مجلس می‌داند تا توجه به وضعیت در آمده‌ها و منابع موجود، امکان اجابت این مطالبات برای دولت ممکن نیست و اینجاست که عده‌ای رای واقع بینانه نماینده را به بهانه‌ای برای تخریب وی تبدیل خواهند کرد. وی تاکید می‌کند: در مجموع، نگرانی نمایندگان از ناچاری به رای دادن‌های مغایر با شعارهای اصلی انتخاباتی‌شان و ناهماهنگان باارامدهای دولت، جدی است. وی در خصوص اجرائی شدن این طرح گفت: هیات رئیسه موظف است هر گونه طرح و لایحه‌ای را که ۵۰ نفر از نمایندگان برای آن درخواست فوریت داشته‌اند را طبق آیین‌نامه در دستور کار قرار دهد. هیات رئیسه اعلام کرده این طرح نیز این هفته در دستور کار قرار می‌گیرد و آن‌شاه. اگر نوبت شود این هفته رسیدگی می‌شود ولی اگر نوبت نرسد، بررسی آن به بعد از تصویب لایحه بودجه ۱۴۰۱ موکول خواهد شد.

سده‌شنبه

۱۹۰۱۱۰۱۶
۵۸/۵ فوریه ۲۰۲۰
۶ رجب ۱۴۴۳

سال پنجم

شماره ۱۲۲۹

گزارش «آرمان ملی» از واکنش‌ها به پیشنهاد بازنگری قانون اساسی:

تغییر قانون اساسی فراموش نشود

«**از تغییر اصول تا مدل حکومتی، مباحث ضروری است**

«**سیدمحمود میرلوحی: ریاست جمهوری را حذف و نخست وزیر را احیا کنند**

«**حسین کنعانی مقدم: انتخابات ۱۴۰۰ آخرین انتخابات ریاست جمهوری بود**

آرمان ملی – حمید شجاعی: عده‌ای پیشرفت

و توسعه کشور و استفاده از تمام ظرفیت‌ها را مطرح می‌کنند و دسته‌ای دیگر نیز بالندگی و پایای بیشتر نظام را پیش می‌کشند اما وجه مشترک همه در اصلاح تاکنون انطو ر که باید و شاید دنبال نشده و گویا عزمی هم برای این تغییر و اصلاح وجود نداشته است. هر چند که در دولت‌های یازدهم و دوازهم تلاش‌هایی از جانب حسن روحانی؛ رئیس‌جمهور وقت صورت گرفت و حتی پارلمانی را مطرح کردند. اما آنچه هست تغییرات قانون اساسی در هر حوزه‌ای باید به رای مردم گذاشته شود و در نتیجه نمی‌توان مردم را نادیده گرفت. لذا باید تغییرات نیز به نحوی باشد که هم نفع مردم و کشور در آن لحاظ شود تا رای موافق مردم را نیز همراه داشته باشد.

«**رویکردهایی بیرامون بازنگری**

بحث رجوع به قانون اساسی، استفاده از ظرفیت‌های مغفول مانده این قانون و حتی یک گام فراتر اصلاح و تغییر در قانون اساسی سال‌ها است که مطرح شده و می‌شود و در مقامات کشور در مقاطع گوناگون نسبت به آن سخنان گفته و موضع‌گیری‌هایی کرده‌اند. از دولت اصلاحات و رئیس‌جمهور وقت یعنی سیدمحمد خاتمی گرفته تا همین اواخر که برخی سیاست‌یون مثل محمدضا بهانر به این معنا پرداخته‌اند و در این خصوص طرح جمهوری دوم را با کم و کیف خاص خود مطرح کرده‌اند. لذا بر این اساس می‌توان سیر تحول و تطور بحث اصلاح و بازنگری در قانون اساسی را مشاهده کرد. اما آنچه که در این خصوص بسیار مورد توجه قرار گرفته و مطرح کنندگان این بحث نیز بدان استناد می‌کنند صحبت‌های مقام معظم رهبری در

کیهان داستان تخیلی دیدارها با سوروس را منتشر می‌کند:

خاتمی و ظریف دروغ می‌گن؛ تاجبخش خوبه!

«**هادی غفاری: شکر خور دند گفتند خاتمی و سوروس دیدار کردند**

آرمان ملی – مطهره شفیع: بی‌خبری از برنامه‌های جریان اصلاحات آنها را کلافه کرده و هر ادعאו شایع‌ای علیه اصلاح‌طلبان ساختند و منتشر کردند، مورد توجه قرار نگرفت. بنابراین مجبور شدند به سراغ پرونده‌های قبلی خبر سازی‌های دروغ برونند و قرعه به نام پرونده دیدار خاتمی با سوروس افتادا حسین شریعتمداری چند روز است که ادعاهای عجیب درباره این شایعه مطرح می‌کند که شاید علت آن به اظهارات و کیل خاتمی در دی ماه باز گردد. در دی ماه بود که کیهان نوشت: «آقای خاتمی دو بار با جرج سوروس (سر مایه‌دار صهیونیست آمریکایی و پشتیبان و تامین‌کننده مالی فتنه آمریکایی – اسرائیلی ۸۸) ملاقات داشته است. ایشان از ما شکایت کرده که وانمود کند خبر کیهان بی‌اساس است ولی شکایت خود را پیگیری نمی‌کند چون می‌داند که ما یک زونکنر سند مستحکم از این ملاقات داریم.» این اظهارات روز گذشته حسین شریعتمداری، مدیر مسئول روزنامه کیهان در رابطه با جنجال قدیمی اش با سیدمحمد خاتمی است. ادعایی که بارها توسط آقای خاتمی و وکیل‌شان بی‌اساس خوانده شده اما حسین شریعتمداری همچنان بر روی این ادعا استوار است. سید محمد علیزاده طباطبایی، وکیل خاتمی در این رابطه گفت: از سال گذشته بالغ بر ۱۰ شکایت علیه آقای حسین شریعتمداری صورت گرفته است اما نکته حائز اهمیت اینجاست که ایشان از مصونیت برخوردار است. وی ضمن درخواست از حسین شریعتمداری مبنی بر و ر کردن سند، گفت: به همین دلیل است ما شکایت نمی‌کنیم والا ادعای آقای شریعتمداری کاملاً خلاف واقع است و اصلاً ایشان برای سند و ر کردن به شکایت نیازی ندارند! ایشان می‌توانند هر سندی که دارند و کنند البته هیچ سندی وجود خارجی ندارد. یک فعال سیاسی نزدیک به خاتمی هم گفت: طرح چنین موضوعی از ابتدا ساخته و پرداخته ذهن‌های بیمار بود و آنقدر نسبت به تهمت زدن به دیگران بی‌تقوا هستند که از هر مرزی عبور می‌کنند.

ماجرای ۲۱ بهمن چه بود

بهی تردید شهید مطهری نقش مهمی در انقلاب اسلامی و همراهی با امام داشت. کتب ایشان همواره به عنوان منبع مطمئن و غنی از دانش مورد مطالعه و تحقیق است و مقایسه‌ای که به جامعه آموختند راهگشاست. روز گذشته علی مطهری گفت: عصر ۲۱ بهمن که رژیم شاه حکومت نظامی اعلام کرد، همه سردرگم بودند که باید چه اقدامی انجام دهند. امام گفتند مردم اعتنا نکنند و به خیابان‌ها بیایند. درباره این موضوع برخی حرف‌هایی زدند که خیلی واقعیت ندارد. مثلاً برخی گفتند که مرحوم آقای طالقانی به امام گفتند که این کار خطرناک است و امام گفتند که من از یک جای دستور دارم. من از شهید مطهری پرسیدم که داستان عصر ۲۱ بهمن چه بود؟ ایشان گفتند که آن لحظه فقط من و امام بودیم و وقتی این خبر منتشر شد، من از امام پرسیدم، مردم چه کار کنند. امام گفتند که نباید اعتنا کنند و به خیابان‌ها بیایند. بنابراین این نقل قول که امام گفتند من از جای خاصی دستور دارم، باطل است.

به و رفرا ندوم گذاشتن قانون اساسی با این دیدگاه به کاهش نقش، حضور و حقوق اساسی مردم دامن بزنند و به نفع تمرکز اختیارات مرکزیت سیاسی کشور شود اساساً در موردش باید دغدغه داشت اما نه اگر بنا باشد با تحولات عرصه سیاست و مسائلی که امروز در دنیا وجود دارد، پیش برود بله، می‌تواند اتفاق خوبی باشد و تحولات مثبتی را رقم بزنند. وی درباره اصلاح ساختارها که مطرح می‌شود عنوان کرد: نخستین دیدگاهی که مطرح می‌شود درخصوص ریاست جمهوری است مثلاً یک نوعی اقدام شود که ریاست جمهوری با اصل ۱۱۰ قانون اساسی ادغام و هر دو انتخابی شوند و یا اگر انتخابی نیستند، محدودیت زمانی برای‌شان صورت گیرد مانند آن چیزی که امروز در بسیاری از کشورهای دنیا ملاحظه می‌کنیم که افراد معمولاً ۸ یا ۱۰ سال بر سر کار هستند و در یک زمان مشخص و معینی در رأس امور قرار ندارند. میرلوحی ادامه داد: دیدگاه دیگر این است که اصولگرایان می‌گویند در اصل ۱۱۰ کف اختیارات وجود دارد، در حالی که جریان اصلاحات معتقد است در این اصل سقف اختیارات وجود دارد در نتیجه جریان اصولگرایی معتقد هستند اصلاً ریاست جمهوری باید حذف و یک نخست وزیر انتخاب شود و مجلس این کار را انجام دهد.

«**نیاز به بازنگری در قانون اساسی**

یک فعال سیاسی اصولگرا درباره موضوع بازنگری در قانون اساسی اظهار کرد: من نیز در مقاطع مختلف درباره ضرورت بازنگری در قانون اساسی برای شکل‌گیری نظام پارلمانی صحبت‌هایی را مطرح کردم. انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ آخرین انتخابات ریاست جمهوری در زمان ریاستی بود و این بازنگری نه فقط در موضوع حسین کنعانی مقدم گفت: ۴۰ سال از زمان تصویب قانون اساسی می‌گذرد و با توجه به تحولات و متغیرهایی که وجود دارد، نیاز به یک بازنگری در قانون اساسی احساس می‌شود و این بازنگری نه فقط در موضوع نظام ریاستی، بلکه در خیلی موارد می‌تواند انجام شود تا قالب جدید مترقی‌تر و جامع‌تر از قانون اساسی اولیه نیز باشد و در برابر امور موضوعات بازنگری در قانون اساسی بیان کرد: بخش اجرائی و تقنینی کشور باید مکمل هم باشند و فعالیت آن‌ها یک هم‌افزایی را نشان دهد بنابراین ساختار کنونی نیازمند یک تجدیدنظر است چرا که خیلی از ارکان کنونی به دلیل عدم تطبیق مسئولیت با وظایف محوله عمل در مقابل همدیگر قرار می‌گیرند و نمی‌توانند آن هم‌افزایی را هم داشته باشند. ضمن آنکه نظام پارلمانی متکی بر نظام حزبی است اگر احزاب قوی و قدرتمند نداشته باشیم به تبع نظام پارلمانی ما نمی‌توانیم شکل بگیرد. تجربه ۳۰ ساله نشان می‌دهد روسای جمهور به بهانه آنکه رای از مردم دارند نه پاسخگوی مجلس و به پاسخگوی رهبری بودند و مسائل کشور هم نشان داده که این نوع مدیریت حکمرانی مطلوبی را که مورد نظر است در بر ندارد.

با سوروس را اینگونه مطرح کرده بود: «برنامه‌ریزی سفر خاتمی به آمریکا یک سال پس از پایان ریاست جمهوری وی و همچنین حضور رئیس‌جمهور اسبق ایران در مهمانی جورج سوروس در جریان این سفر از دیگر اقداماتی بود که ظرف و دستا نشان انجام داده‌اند.» البته ادعای این دیدار پیش‌تر مطرح شده بود چنان‌که در سال ۸۸ وزیر خارجه دولت روحانی گفت که دیدار با سوروس را به یاد نمی‌آورد و افزود: «خداوند بر همه چیز عالم است و ما هم این موارد را به یاد نگاریم می‌کنیم».

«**شکر خوردند، گفتند!**

روز گذشته عضو مجمع روحانیون در واکنش به برخی اظهارات مبنی بر دیدار خاتمی و جرج سوروس ادامه داد: شکر خوردند گفتند. یک نفر آمد و این را گفت، حتی بچه‌های وزارت خارجه گفتند چنین چیزی وجود ندارد و نیست، اینها دنبال تهمت، بهتان و افترا هستند. اگر آقای خاتمی یک ذره دستمال به‌دست بود و از روحیه استقلال‌اش دست برمی‌داشت، این حرف‌ها را نمی‌زدند، حتی برای سایه خاتمی هم قربانی می‌کردند. هادی غفاری همچنین خاطرنشان کرد: حرام کرده که زیر ما و بچه‌های‌مان چه به لحاظ اخلاقی و چه به لحاظ نظامی بکشیم. اگر یک ذره در زندگی ما خسیسی وجود داشت، الان اینها خسیسی ما را سر پرچم بلند کرده بودند در حالی که زیر خودشان خسیس خیس است، بچه‌هایشان در آمریکا، کانادا، این‌ور و آن‌ور می‌پلکند، هیچ عیبی ندارد اما خدا نکند یک روز بچه‌های ما یک شاه‌عبدالعظیم بپرند. پیش از او هم محمد مهاجری، فعال رسانه‌ای اصولگرا در کمال تکراری خود نوشت: «در شگفتم چرا آقای شریعتمداری که به سادگی می‌توانست با یک تماس تلفنی چندتنیابه موضوع راز آقای ظریف سوال کند، راه سخت اتهام‌ناروا و دروغ را برگزیده است. آقای ظریف قبلاً هم گفته اما من را هم از او برایشا حضورش در جلسه دیدار سوروس- خاتمی پرسیدم. پاسخ هر دیشا این بود: دروغ صدرصد است و من با‌ها تمکذیب کرده‌ام. من شخصا سوروس را دیده‌ام ولی با آقای خاتمی خبر. آقای شریعتمداری در متن خود آورده است که با شناختی که از ظریف دارد، او نخواسته است تکذیب این دیدار، مر تکب دروغ شود. معنای این حرف آن است که آقای شریعتمداری، ظریف را در صاقب می‌داند. پس حالا که ظریف راست می‌گوید باید خبر حاج‌حسین آقا دروغ باشد».

اشتباه رسانه‌ای کردن طرح صیانت!

در نهایت مشخص نشد این طرح صیانت از کاربران فضای مجازی به کجا رسید؟ آیا مطرح کنندگان‌شان از پیگیری طرح پشیمان شدند یا با توجه به انتقادات فراوانی که شد، ترجیح می‌دهند در خفا به بررسی و تایید طرح بپردازند. روز گذشته وزیر ارتباطات درباره بررسی طرح موسوم به طرح صیانت از فضای مجازی در مجلس اظهار داشت: ما در این خصوص تعاملات زیادی داشته‌ایم. تعداد نسخه‌های طرح به قدری زیاد شده که نمی‌دانم اکنون در حال بررسی کدام یک هستند. به دنبال اصلاح طرح صیانت هستیم و امیدواریم که در عین ساماندن فعالیت‌ها در فضای مجازی، مشکلات کسب و کارها و مردم در خصوص این طرح نیز برطرف شود. عیسی‌زاده‌پور تاکید کرد: مرجع تخصصی بررسی این طرح، مجلس است و وزارت ارتباطات اصلاحات خود را به همین مرجع داده است. اتفاقی که از نظرم از ابتدا اشتباه رخ داد، این بود که بحث را رسانه‌ای کردند. در حالی که این بحث باید در لایه تبحنگانی حل شود، اما تبدیل به دغدغه و نگرانی برای تمام مردم شد.

سیاست

گفت‌وگو

رحمان قهرمان پور در گفت‌وگو با «آرمان ملی» مطرح کرد:

جزییات تازه از توافق احتمالی وین

«**آمریکا آمریکا تا ابتدای سال ۲۰۲۵ تضمین می‌دهد**

«**روس‌ها به همه طرف‌ها برای انتقال اورانیوم ضمانت می‌دهند**

«**انتقال اورانیوم یک مساله دو طرفه نیست**

آرمان ملی – علی‌رضا پورحسین:

وزیر امور خارجه ایران ظهر روز دوشنبه در نشست خبری با وزیر خارجه فنلاند در مورد مذاکرات وین، گفته است که ایران با خوش بینی، با جدیت و حسن نیت به تلاش‌هایش برای رسیدن به یک توافق خوب و حتی فوری ادامه می‌دهد. وی همچنین تاکید کرد که در حوزه رفع تحریم‌ها بخشی از مطالبات ما مورد توجه قرار نگرفته است. در این میان بسیاری رفع تحریم‌های هسته‌ای و فنی از سوی آمریکا علیه ایران را یک اقدام جهت هموارسازی این مساله می‌دانند و بر این باور هستند که می‌توان با اخذ تصمیمات سیاسی در همین ماه جاری به توافق رسید. توافقی که باید در آن به خطراتی همچون انتقال اورانیوم‌های غنی سازی شده به خارج از کشور نیز توجه‌شود. در راستای بررسی این مساله تحلیلگر ارشد مسائل سیاست خارجی داشته است که در ادامه می‌خوانید.

«**مذاکرات وین در چه وضعیتی به سر می‌برد و چه نتیجه‌ای در پی خواهد داشت؟**

با توجه به تحولات روزهای اخیر و با توجه به اینکه آمریکا معافیت‌های تحریم‌های هسته‌ای را علیه ایران ملغی کرد می‌توان نتیجه گرفت که اقداماتی در حال انجام است تا مذاکرات با سرعت بیشتری به نتیجه رسیده و مسیر رسیدن به توافق هموار شود. معافیت‌های تحریمی آمریکا این اجازه را می‌دهد تا بهتر بتوان در خصوص تاسیسات آب سنگین ایران و اورانیوم‌های غنی شده تصمیم‌گیری کرد و این حوزه را مدیریت کرد تا یک مانع دیگر از مسیر احیای برجام برداشته شود. این یک اتفاق مثبت برای رسیدن به توافق است و باید این رویه مثبت تثبیت شود. باید توجه داشت که نظام سیاسی در آمریکا یک نظام سیاسی ریاستی است و به همین علت اگر می‌توانستیم به توافق برسند تا ابتدای سال ۲۰۲۵ شخصی در آمریکا نمی‌تواند آن را ملغی کند و این توافق پایدار خواهد بود. به‌رغم اینکه نگرس بر اساس سیستم نظارت می‌تواند محدودیت‌هایی بر تحریم‌های جمهوری آمریکا اعمال کند اما در نهایت این بایدن است که می‌تواند تصمیم نهایی را گرفته و توافق را تا ابتدای سال ۲۰۲۵ حفظ کند. به همین علت در صورتی که توافق صورت گیرد خطری از داخل آمریکا تا زمانی که بایدن در قدرت است نمی‌تواند آن را تهدید کند و بعید به نظر می‌رسد که خود بایدن نیز به سمت لغو توافق حرکت کند.

«**با توجه به صحبت‌های وزیر خارجه ایران مبنی بر اینکه تمامی مطالبات ما هنوز محقق نشده، آیا می‌توان نتیجه گرفت که تحت‌اکت سایر کشورها در روزهای اخیر بی‌نتیجه بوده است؟**

باید توجه داشت که آن چه میان ایران و آمریکا در هفته‌های اخیر از سوی طرف‌های مختلف انجام شده برخلاف تصورات میابنجی گری نبوده بلکه برای مثال از سوی قطر پیام‌های منتقل شده تا زمینه‌ی‌پشپرد مذاکرات فراهم‌شود. احتمالاًمیر قطر از طرف ایران برای آمریکا برده است و این روند فعلاً متوقف شده و به همین علت نمی‌توان گفت که میابنجی گری خاصی صورت گرفته است. معافیت‌های تحریمی که آمریکا وضع کرده است نتیجه مذاکرات فنی در وین است و نشان می‌دهد که با گفت‌وگو می‌توان نتایج ملموسی به‌دست آورد. آن چه که مشخص است هنوز ترکیبی از مسائل حقوقی و تحریمی مورد اختلاف است که گفته می‌شود باید در خصوص آن‌ها تصمیم‌گیری سیاسی شود. آمریکا همچنان اصرار دارد که تا ابتدای سال ۲۰۲۵ می‌تواند تضمین دهد و از سوی دیگر نیز ایران در تولید اورانیوم فلزی و سانتریفیوژهای پیشرفته‌اهرم‌های در اختیار دارد زیرا این موارد در برجام وجود نداشته و مشخصاً در قبال لغو فعالیت این موارد امتیازهایی می‌خواهد. این کی از مهم‌ترین موارد اختلافی است و اشاره وزیر خارجه ایران نیز احتمالاً به همین مورد است که ایران در قبال آن‌ها مطالباتی دارد و به همین علت هنوز اختلاف‌هایی میان طرفین باقی مانده است.

«**ایا روسیه قابل اعتماد است که ایران بخواهد مواد هسته‌ای خود را به این کشور منتقل کند و پس از آن دوباره باز پس گیرد؟**

در انتقال به روسیه مساله سانتریفیوژها هنوز مطرح نیست و این مساله مطرح می‌شود که اورانیوم غنی سازی شده ایران به روسیه منتقل شود. کم و کیف و چگونگی ماجرا هنوز مشخص نشده است و به همین علت نمی‌توان در این خصوص نظر مشخصی داد. در خصوص اعتماد به روسیه نیز باید توجه داشت که انتقال اورانیوم غنی سازی شده به روسیه یک مساله دو طرفه نیست که بخواشیم نگران اعتماد به روسیه باشیم. باید توجه داشت که روسیه در خصوص اورانیوم ایران به تمامی طرف‌های برجام ضمانت می‌دهد و باید به خواسته آن‌ها نیز متعهد باشد. این یک تعهد بین‌المللی خواهد بود که الزامات خاص خود را دارد. ملاحظات روسیه در توافق‌های چندجانبه بیشتر از آن چیزی خواهد بود که در فی مابین رخ می‌دهد. ایران باید در عرصه دیپلماسی به صورت کلی مجموعه‌ای از فعالیت‌ها را در دستور کار قرار گیرد تا با آramش بیشتری پیش رود. همچون سال ۱۳۹۴ که برجام به اضرر رسید باید توجه داشت که مخالفان توافق در هر دو طرف بسیار قدر تمند هستند و همچنان برجام یک توافق شکننده خواهد بود که در خصوص آن باید اقدامات ویژه انجام شود. به همین علت در فصله‌ای که تا ابتدای سال ۲۰۲۵ وجود دارد باید از هر فرصتی که پیش می‌آید به بهترین شکل استفاده کند و اقتصاد خود را سر و سامان دهد تا دیگر نگران رخدادهای آن سال نباشد و مقاومت خود را ارتقا دهد. باید این بار بدون کارشکنی از فواید برجام منتفع شویم و گام‌های خود را به درستی برداشته و زمان را از دست ندهیم و برای طرف مقابل خروج از برجام را دشوار تر از هر زمان دیگری کنیم.